

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

કેરળ રાજ્ય અને અન્ય

વિરુદ્ધ

સુનીલ કુમાર અને અન્યો

એપ્રિલ ૨૪, ૨૦૦૬

[ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અરિજીત પાસાયત અને ન્યાયમૂર્તિ શ્રી તરુણ ચટર્જી]

વન સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૮૦-કલમ ૨-વન જમીનનું અતિક્રમણ-
રાજ્ય સરકાર અતિક્રમણકારોની અતિક્રમણ કરેલી જમીનની લીઝ આપવાની
વિનંતીને નકારી કાઢે છે-વિનંતીનો અસ્વીકાર કરવા માટે કેન્દ્ર સરકારની પૂર્વ
મંજૂરી-જરૂરીયાતો:રાજ્ય સરકાર દ્વારા આવી મંજૂરીની જરૂર નહોતી કારણ કે તે

જંગલોનું આરક્ષણને નાબૂદ કરવા અથવા બિન-વન હેતુ માટે જંગલની જમીનનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપતો આદેશ નહોતો.

પ્રતિવાદીના પુરોગામીને જમીનનો એક ભાગ ભાડે આપવામાં આવ્યો હતો.જો કે, તેઓએ તે જમીનના નજીકના ભાગો પર અતિક્રમણ કર્યું હતું.અપીલકર્તા-રાજ્ય સરકારે અતિક્રમણ કરાયેલી જમીનોને નિયમિત કરવાનો અને પ્રતિવાદીને લીઝ આપવાનો નિર્ણય લીધો.જો કે, ત્યારબાદ વન સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૮૦ અમલમાં આવ્યો અને અપીલકર્તાને જાણવા મળ્યું કે તે અધિનિયમ અમલમાં આવે તે પહેલાં જંગલની જમીનનું વિભાજન કરવામાં આવ્યું હતું અને તેને સાફ કરવામાં આવી હતી તે અંગેની શરત સંતોષાઈ ન હતી, તેથી તેણે પ્રતિવાદીની અતિક્રમણ કરાયેલી જમીનોના ભાડાપટ્ટા આપવાના નિર્ણયનું પાલન કરવાની વિનંતીને નકારી કાઢી.ત્યારબાદ, વન વિભાગે વિવાદિત જંગલની જમીનનો કબજો ફરી શરૂ કર્યો.ઉચ્ચ અદાલતે પ્રતિવાદીની અરજીને મંજૂરી આપી હતી જેમાં અપીલકર્તાને કાયદાની કલમ ૨ હેઠળ કેન્દ્ર સરકારની મંજૂરી મેળવવા માટે નિર્દેશ આપવાની માંગ કરવામાં આવી હતી જેથી તેમને જંગલની જમીન ભાડે આપી શકાય.તેથી વર્તમાન અપીલ દાખલ કરવામાં આવેલ છે

અપીલને મંજૂરી આપતા, અદાલતે ઠરાવ્યું કે,

મંજૂરીનો પ્રશ્ન ત્યારે જ ઉદ્ભવે છે જ્યારે રાજ્ય સરકાર કલમ ૨ માં સૂચિબદ્ધ શ્રેણીઓ હેઠળ આવતા કેસોના સંદર્ભમાં આવી મંજૂરી માટે વિનંતી કરે છે. કાયદાની કલમ ૨ નું ઝીણવટપૂર્વક અવલોકન એ સ્થિતિને સ્પષ્ટ કરે છે કે જ્યારે રાજ્ય સરકાર ઉપરોક્ત કોઈપણ કૃત્યો કરવાનો ઇરાદો ધરાવતી નથી ત્યારે તેનો કોઈ ઉપયોગ થતો નથી. આ વિભાગ એક બિન-અવરોધક કલમથી શરૂ થાય છે. તે જંગલોના બિન-આરક્ષણ પર પ્રતિબંધ અથવા બિન-વન હેતુ માટે વન જમીનના ઉપયોગ સાથે સંબંધિત છે. તે સકારાત્મક શબ્દોમાં જોગવાઈ કરે છે કે કેન્દ્ર સરકારની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય ગણવામાં આવેલી કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં કોઈ પણ આદેશ આપી શકાશે નહીં. તે એવું સૂચન પણ કરતું નથી કે જ્યારે રાજ્ય સરકાર પગલાં લેવા માંગતી ન હોય ત્યારે પણ તેને અગાઉથી મંજૂરી લેવાની જરૂર રહેશે. રાજ્ય સરકારે પોતાનો ઇરાદો સ્પષ્ટ કર્યો છે કે તે સંબંધિત અતિક્રમણ કરાયેલી મિલકતના સંદર્ભમાં કોઈ લીઝ આપવા માંગતી નથી. આવા નિર્ણયને જુદા જુદા સમયે પડકારવાથી અરજદારને કોઈ સફળતા મળી નથી. આમ હોવા છતાં, હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચનો મત કે રાજ્ય સરકારે લીઝ ન આપવાના નિર્ણયો માટે પણ કેન્દ્ર સરકારની પૂર્વ મંજૂરી લેવી પડે છે તે યોગ્ય નથી. આ દૃષ્ટિકોણ કાયદાની કલમ ૨ ની સ્પષ્ટ ભાષાની સ્પષ્ટ વિરુદ્ધ છે.

સિવિલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન:સિવિલ અપીલ નંબર ૪૬૭૮-
૪૬૭૯/૨૦૦૬.

કેરળ હાઈકોર્ટના એર્નાકુલમ ખાતેના ૨૧/૦૩/૨૦૦૦ ના રોજ આપેલા
અંતિમ (સામાન્ય) ચુકાદામાંથી, ઓ. પી. નંબર ૬૩૭૬/૨૦૦૦ અને ડબલ્યુ.
એ. નંબર ૬૪૧/૧૯૯૮ માં.

અપીલકર્તાઓ માટે રમેશ બાબુ એમ. આર.

પ્રતિવાદીઓ માટે સુશ્રી નલિની ચિદમ્બરમ, સુશ્રી લિઝ મેથ્યુ અને સુશ્રી
એન્ડ્રુ મલ્હોત્રા.

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

ન્યાયમૂર્તિ શ્રી અરિજીત પસાયત.આ અપીલોમાં ભારતના બંધારણ,
૧૯૫૦ (ટૂંકમાં 'બંધારણ') ની કલમ ૨૨૬ હેઠળ દાખલ કરાયેલી રિટ અરજીમાં
વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આપવામાં આવેલા આદેશને બદલતા કેરળ હાઈકોર્ટની
ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશોની કાયદેસરતા સામે પડકાર
છે.અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, આ નિર્દેશ નિર્દોષ

લાગે છે, પરંતુ તે કાયદાની વિરુદ્ધ છે.બીજી તરફ, પ્રતિવાદીઓના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે કોઈ સકારાત્મક નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો નથી અને ફક્ત અપીલકર્તા-રાજ્યને જ લીઝ આપવા માટે પ્રતિવાદીઓની વિનંતી સ્વીકારવાની બાબતમાં કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી "પૂર્વ મંજૂરી" મેળવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે.

ટૂંકમાં વાસ્તવિક પૃષ્ઠભૂમિની નોંધ લેવાની જરૂરી છે.

પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના પુરોગામીને ૪૮૬.૬૩ એકર જમીન ભાડે આપવામાં આવી હતી.રાજ્યના અધિકારીઓ દ્વારા જાણવા મળ્યું કે જ્યારે ભાડે લેનાર ભાડે લીધેલી જમીનનો કબજો ધરાવતો હતો, ત્યારે તેણે જમીનના નજીકના ભાગો પર અતિક્રમણ કર્યું હતું અને આવા અતિક્રમણની હદ ૨૩૦.૩૯ એકર હતી.વર્ષ ૧૯૭૬ દરમિયાન વન વિભાગે ૧૪૨.૩૯ એકર જમીનનો વિસ્તાર ફરી થી શરૂ કર્યો હતો..બાકીનો અતિક્રમણ કરેલો ભાગ ભાડે લેનાર અતિક્રમણ કરનાર પાસે જ રહ્યો હતો.વન વિભાગ દ્વારા ફરી કબજે કરાયેલી ૧૪૨.૩૯ એકર જમીનમાંથી, ૩૮.૪૨ એકર જમીન પર અતિક્રમણ કરનાર દ્વારા એલચીની ખેતી કરવામાં આવી હોવાનું જણાય છે.ભાડાપટ્ટે લેનારે રાજ્ય સરકારને વિનંતી કરી કે અતિક્રમણ કરાયેલી જમીનને નિયમિત કરવામાં આવે અને અતિક્રમણ કરાયેલી હદના ભાડાપટ્ટે લેનારને લીઝ આપવામાં આવે. તા.૧૬/૧૦/૧૯૮૦ ના

આદેશ દ્વારા રાજ્ય સરકારે લીઝ લેનારના કબજામાં રહેલી ૧૦૮ એકર અતિક્રમિત જમીન અને વન વિભાગ દ્વારા લીઝ પર ફરીથી શરૂ કરાયેલ ૩૮.૪૨ એકર અતિક્રમિત વાવેતર વિસ્તાર લીઝ લેનારને આપવાનો નિર્ણય લીધો.

તેથી, રાજ્ય સરકારે ૧૪૬.૪૨ એકર આરક્ષિત વનના સંદર્ભમાં અતિક્રમણને નિયમિત કરવાનો નિર્ણય લીધો અને વધુમાં નિયમિત કરવાના આ વિસ્તારના સંદર્ભમાં ૨૦ વર્ષ માટે લીઝ આપવાનો નિર્ણય લીધો.

તા.૧૦/૧૨/૧૯૮૦ ના રોજ, પ્રતિવાદીના પુરોગામી વી. આર. થિરુમલાઈ સ્વામી ગાવંડે તા.૩૧/૧૨/૧૯૭૮ સુધી અતિક્રમણ અને વૃક્ષો કાપવા બદલ દંડ તરીકે રૂ. ૬,૫૬,૫૮૨/- પેટા તિજોરીમાં જમા કરાવ્યા.

તા. ૨૭/૧૨/૧૯૮૦ ના રોજ કેન્દ્ર સરકારે વન સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૮૦ (ટૂંકમાં 'અધિનિયમ') રજૂ કર્યો અને તે તા. ૨૫/૧૦/૧૯૮૦ થી અમલમાં આવ્યો.

તા.૧૪/૦૮/૧૯૮૩ ના રોજ, શ્રી વી. આર. થિરુમલાઈ સ્વામી ગાવંડરે રાજ્ય સરકારને તા.૧૬/૧૦/૧૯૮૦ ના રોજના જી.ઓ. નં. ૩૯૨/૮૦ નો અમલ કરવા માટે આદેશ પત્ર માટે ઓપી નં. ૬૯૯૧/૮૩ દાખલ કરી.

તા.૦૮/૧૨/૧૯૮૭ ના રોજ, માનનીય ઉચ્ચ અદાલતે નીચેના તારણો સાથે ઓપી નંબર ૬૯૯૧/૮૩ ને રદ કર્યો:

"આ કેસમાં, મારી સમક્ષ ઉપલબ્ધ સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને, હું એવું માની શકવાની સ્થિતિમાં નથી કે તેમાં સામેલ જંગલની જમીન કેન્દ્રીય અધિનિયમ ૬૯/૧૯૮૦ અમલમાં આવે તે પહેલાં જ તોડી નાખવામાં આવી હતી અથવા સાફ કરવામાં આવી હતી.આવી વિગતોની ગેરહાજરીમાં, મારા માટે એકમાત્ર રસ્તો ખુદ્દો છે કે હું પ્રતિવાદીઓને આ પ્રશ્નની તપાસ કરવા માટે નિર્દેશિત કરું કે વિવાદિત જંગલની જમીન ૧૯૮૦ પહેલા જ તોડી નાખવામાં આવી હતી કે નહીં.જો તે આ રીતે તોડવામાં આવ્યું હોત, તો અધિનિયમ ૬૯/૧૯૮૦ ની જોગવાઈઓ વર્તમાન કેસમાં લાગુ પડતી ન હોત.આવી સ્થિતિમાં, આંક પી૧ માં સમાવિષ્ટ દિશાનિર્દેશોનું પાલન ન કરવા માટે મને કોઈ ટકાઉ કારણ લાગતું

નથી.જો જંગલની જમીન અધિનિયમ ૬૯/૧૯૮૦ ના અમલમાં આવે તે પહેલાં જ તોડી નાખવામાં આવી હોય અને સાફ કરવામાં આવી હોય, તો સરકારે જીઓ (એમએસ) નંબર ૩૯૨/૮૦/એડી તારીખ ૧૬/૧૦/૧૯૮૦ (તે ઓપીમાં આંક P ૧) નું પાલન કરવું જોઈએ તે પણ નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

તા.૦૮/૧૦/૧૯૮૮ ના રોજ, સરકારે પ્રતિવાદીને તા.૮.૧૦.૧૯૮૮ ના રોજ પત્ર જારી કર્યો હતો જેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે અધિનિયમ અમલમાં આવે તે પહેલાં જંગલનું વિભાજન કરવામાં આવ્યું હતું અને સાફ કરવામાં આવી હતી તે અંગેની સ્થિતિ સંતોષાતી નથી અને તેથી, સરકાર તા.૧૬/૧૦/૧૯૮૦ ના જી. ઓ. નું પાલન કરવામાં અસમર્થ છે અને તેથી લીઝના અમલ માટેની વિનંતીને નકારી કાઢવામાં આવી હતી.

તા.૨૦/૧૦/૧૯૮૮ ના રોજ, શ્રી તિરુમાલા સ્વામી ગાવંડે હાઇકોર્ટ સમક્ષ ઓપી નંબર ૮૬૫૩/૮૮ દાખલ કરીને તા.૦૮/૧૦/૧૯૮૮ ના ઉપરોક્ત સરકારી પત્રને રદ કરવા અને તા.૧૬/૧૦/૧૯૮૦ ના જીઓના સંદર્ભમાં લીઝ ડીડ અમલમાં મૂકવા માટે સરકારને વધુ નિર્દેશ આપવા વિનંતી કરી.

તા.૧૩/૦૯/૧૯૯૫ ના રોજ, હાલના પ્રતિવાદીએ તા.૨૫/૧૨/૧૯૮૮ ના રોજ મૃત્યુ પામેલા શ્રી જી. આર. તિરુમલાઈ સ્વામી ગાવંદર પાસેથી અધિકાર મેળવ્યો હોવાનો દાવો કર્યો છે. જે તા.૧૩/૦૯/૧૯૯૫ ના રોજ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે રિટ પિટિશન ઓપી નં. ૮૬૫૩ ને ફગાવી દીધી.

તા. ૦૯/૧૨/૧૯૯૬ ના રોજના, ઓ. પી. નંબર ૮૬૫૩/૮૮ માં ચુકાદા સામે પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલી સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ) નં. ૫૬૮/૯૬ આ અદાલત દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

તા.૧૨/૦૩/૧૯૯૭ ના રોજ વન વિભાગે મહાઝર તૈયાર કર્યા પછી વિવાદિત જંગલની જમીનનો કબજો ફરી શરૂ કર્યો.

તા.૨૦/૦૩/૧૯૯૭ ના રોજ, પ્રતિવાદી દ્વારા ઓ.પી. નંબર ૫૫૨૩/૯૭ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

તા.૧૬/૦૨/૧૯૯૮ ના આદેશ દ્વારા, ઓપી નંબર ૫૫૨૩/૯૭ ને હાઈકોર્ટ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવ્યો હતો.પ્રતિવાદીએ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેંચ સમક્ષ રિટ અપીલ નંબર ૬૪૧/૯૮ દાખલ કરી.

ત્યારબાદ પ્રતિવાદીએ ઓ.પી. નંબર ૬૩૭૬/૨૦૦૦ દાખલ કરીને રાજ્ય સરકારને કાયદાની કલમ ૨ હેઠળ પ્રતિવાદીની ૧૪૬.૪૨ એકર જંગલ જમીનના લીઝ આપવા માટે કેન્દ્ર સરકારની મંજૂરી મેળવવાનો નિર્દેશ આપવાની વિનંતી કરી.

ડિવિઝન બેંચે રિટ અપીલ અને ઓ.પી.માં વિવાદિત ચુકાદા દ્વારા રાજ્ય સરકારને તા. ૨૧/૩/૨૦૦૦ થી ૨ મહિનાની અંદર ૧૪૬.૪૨ એકર જમીનની લીઝ માટે કાયદાની કલમ ૨ હેઠળ કેન્દ્ર સરકારની મંજૂરી મેળવવાનો નિર્દેશ આપ્યો.

વર્તમાન અપીલમાં વાંધો ઉઠાવવામાં આવેલા નિર્દેશો નીચે મુજબ છે:

"પરિણામે, રિટ અપીલ અને રિટ પિટિશન બંનેનો નિકાલ તે મુજબ કરવામાં આવે છે.ઓ. પી. ૫૫૨૩/૯૭ માં દાદ (એ) અને ઓ. પી. ૬૩૭૬/૨૦૦૦ માં દાદ (બી) એ દાદ મુજબ કરવામાં

આવે છે.૧૯૮૦ પહેલાના જંગલ જમીનના અતિક્રમણને નિયમિત કરવા માટે વન સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૮૦ હેઠળ સુધારેલા અને વ્યાપક નિયમો અને માર્ગદર્શિકામાં દાદ કરવામાં આવી હોવાથી, ઓ. પી. ૫૫૨૩/૮૭ માં કરેલી દાદ (એ) અને ઓ. પી. ૬૩૭૬/૨૦૦૦ માં કરેલી દાદ (બી) માન્ય છે.તદનુસાર, રિટ અપીલ અને મૂળ અરજી બંનેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.કોઈ ખર્ચ નહીં.

કેરળ સરકારને વન સંરક્ષણ અધિનિયમ, ૧૯૮૦ ની કલમ ૨ હેઠળ આજથી બે મહિનાની અંદર ૧૪૬.૪૨ એકર જમીનની લીઝ માટે માટે કેન્દ્ર સરકારની મંજૂરી લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

ઉપર નોંધ્યા મુજબ, અપીલકર્તા-રાજ્ય અને તેના અધિકારીઓના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે કાયદાની કલમ ૨ ની દ્રષ્ટિએ જંગલોના વનનાબૂદી અથવા બિન-વન ઉપયોગ માટે જંગલની જમીનના ઉપયોગ પર કાનૂની પ્રતિબંધ છે, જે નીચે મુજબ છે:—

"જંગલોના આરક્ષણને નાબૂદ કરવા અથવા બિન-વન હેતુ માટે જંગલની જમીનના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ - રાજ્યમાં હાલમાં અમલમાં રહેલા કોઈપણ અન્ય કાયદામાં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, કોઈપણ રાજ્ય સરકાર અથવા અન્ય સત્તાધિકારી કેન્દ્ર સરકારની પૂર્વ મંજૂરી સિવાય, કોઈપણ આદેશ કરી શકશે નહીં જે નિર્દેશિત કરે છે:

(i) કોઈપણ આરક્ષિત જંગલ (તે રાજ્યમાં હાલમાં અમલમાં રહેલા કોઈપણ કાયદામાં "આરક્ષિત જંગલ" શબ્દના અર્થમાં) અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ, અનામત રાખવામાં આવશે નહીં;

(ii) કોઈપણ જંગલ જમીન અથવા તેના કોઈપણ ભાગનો ઉપયોગ કોઈપણ બિન-જંગલ હેતુઓ માટે થઈ શકે છે;

(iii) કોઈપણ જંગલ જમીન અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ કોઈપણ ખાનગી વ્યક્તિ અથવા કોઈપણ સત્તા, કોર્પોરેશન, એજન્સી અથવા સરકાર દ્વારા માલિકી, વ્યવસ્થાપન

અથવા નિયંત્રણ હેઠળ ન હોય તેવી કોઈપણ સંસ્થાને
ભાડાપટે અથવા અન્યથા સોંપી શકાય છે;

(iv) કોઈપણ જંગલ જમીન અથવા તેના કોઈપણ ભાગને
પુનઃવનીકરણ માટે ઉપયોગ કરવાના હેતુથી, તે જમીન
અથવા ભાગમાં કુદરતી રીતે ઉગેલા ઝાડ દૂર કરી શકાય છે.

આ કિસ્સામાં રાજ્ય સરકાર જંગલની જમીનનો કોઈ પણ ભાગ લીઝ પર
આપવા માંગતી નથી.તેથી, કેન્દ્ર સરકારની પૂર્વ મંજૂરી લેવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો
નથી.ઉચ્ચ અદાલતે આ આધાર પર કાર્યવાહી કરી જાણે કે રાજ્ય સરકાર જમીન
ભાડે આપવા માંગતી ન હોય ત્યારે પણ કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી પૂર્વ મંજૂરી લેવી
પડે.અરજદારને મંજૂરી લેવાનો કોઈ નિહિત અધિકાર નથી.જોકે પ્રતિવાદીના
વિદ્વાન વકીલે આ બાબતમાં કોઈ સ્થાપિત અધિકાર ન હોવાના મુદ્દા પર વિવાદ
કર્યો ન હતો, તેમ છતાં તેમના મતે, વિશિષ્ટ સ્થિતિ અને અરજદારે અતિક્રમણ
કરાયેલી જમીનના સંદર્ભમાં દંડ તરીકે છ લાખ રૂપિયાથી વધુ જમા કરાવ્યા
હોવાના કારણે, ન્યાયી અભિગમ અપનાવવો આવશ્યક છે.એ વાત પર ભાર
મૂકવામાં આવે છે કે કેન્દ્ર સરકારને મંજૂરી આપવા માટે કોઈ નિર્દેશ આપવામાં
આવ્યો ન હતો.તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો રાજ્ય સરકાર મંજૂરી

માંગે છે, તો કેન્દ્ર સરકાર મંજૂરી માટેની વિનંતીને નકારવા માટે ખુલ્લી છે.માત્ર ટેકનિકલ આધાર પર રાજ્ય સરકારે એવું વલણ ન અપનાવવું જોઈએ કે આવી બાબતોમાં મંજૂરી જરૂરી નથી અથવા મંજૂરી લેવી જરૂરી નથી.

રાજ્યના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ધ્યાન દોરવામા આવેલ છે તે મુજબ, મંજૂરીનો પ્રશ્ન ત્યારે જ ઉદ્ભવે છે જ્યારે રાજ્ય સરકાર કલમ ૨ માં દર્શાવેલ શ્રેણીઓ હેઠળ આવતા કેસોના સંદર્ભમાં આવી મંજૂરી માટે વિનંતી કરે છે.કાયદાની કલમ ૨ નું સામાન્ય અવલોકન કરવાથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યારે રાજ્ય સરકાર ઉપરોક્ત કોઈપણ કૃત્યો કરવાનો ઇરાદો ધરાવતી નથી ત્યારે તેનો કોઈ ઉપયોગ થતો નથી.આ વિભાગ એક બિન-અવરોધક કલમથી શરૂ થાય છે.તે જંગલોના અનામત રદ કરવા અથવા બિન-વન હેતુ માટે જંગલની જમીનના ઉપયોગ પર પ્રતિબંધ સાથે વ્યવહાર કરે છે.તે સકારાત્મક શબ્દોમાં જોગવાઈ કરે છે કે કેન્દ્ર સરકારની પૂર્વ મંજૂરી વિના ગણતરી કરાયેલી કાર્યવાહીના સંદર્ભમાં કોઈ પણ આદેશ આપી શકાશે નહીં.તે એવું પણ સૂચવતું નથી કે જ્યારે રાજ્ય સરકાર પગલાં લેવા માંગતી ન હોય ત્યારે પણ તેને અગાઉથી મંજૂરી લેવાની જરૂર રહેશે.આ કેસમાં, રાજ્ય સરકારે પોતાનો ઇરાદો સ્પષ્ટ કર્યો છે કે તે સંબંધિત અતિક્રમણ કરાયેલી મિલકતના સંદર્ભમાં કોઈ લીઝ આપવા માંગતી નહોતી.આવા નિર્ણયને અલગ અલગ સમયે પડકારવાથી અરજદારને કોઈ સફળતા મળી નથી.આમ હોવા છતાં, હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચનો મત કે રાજ્ય

સરકારે લીઝ ન આપવાના નિર્ણયો માટે પણ કેન્દ્ર સરકારની પૂર્વ મંજૂરી લેવી પડે છે તે યોગ્ય નથી. આ દૃષ્ટિકોણ કાયદાની કલમ ૨ ની સ્પષ્ટ ભાષાની સ્પષ્ટ વિરુદ્ધ છે. અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ એ છે કે હાઈકોર્ટે વાંધાજનક નિર્દેશ આપવાનું વાજબી ન હતું. ડિવિઝન બેન્ચના વિવાદિત ચુકાદાને રદ કરવામાં આવે છે અને રિટ પિટિશન ફગાવી દેવામાં આવે છે. અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. કોઈ ખર્ચ નહીં.

વી. એસ.

અપીલ મંજૂર.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.